

Katarzyna Mroczek

Stanisława Zaborowskiego "Traktat"
o rewindykacji dóbr koronnych,
Antoni Klinger, "Przegląd
Humanistyczny" nr 7/8 (1986) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/3-4 (105-106), 328

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KLINGER ANTONI: Stanisława Zaborowskiego "Traktat" o rewindykacji dóbr koronnych. "Przegląd Humanistyczny" 1986 nr 7/8 s. 55-65.

Traktat Stanisława Zaborowskiego, napisany za panowania króla Aleksandra prawdopodobnie przed 1504 r., był ściśle związany z sytuacją polityczną Polski przełomu XV i XVI w. Rozprawa ujmowała postulowane na sejmach z lat 1504, 1505 i 1506 przedsięwzięcia reformatorskie w pewną przemyślaną całość. Odzwierciedlając rozwój współczesnych stosunków i zrywając z ideą opartego na kontrakcie między stanami a panującym patrymonialnego państwa, przedstawia autor również koncepcję przebudowy Rzeczypospolitej zbieżną w niektórych punktach z postulatami szlachty.

BP/105-106/73

K.M.

KLOCH Zbigniew: Stanisław Kostka Potocki o języku i stylu. Rekonesans badawczy. "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 4 s. 131-148.

Autor stwierdza, iż poglądy S.K. Potockiego na język w kwestiach najważniejszych (natura i mechanizmy rozwoju języka) mieszczą się w refleksji wyznaczanej nazwiskami Vico, Rousseau i Herdera. Odstępstwa od tej tradycji nie wykraczają poza "horyzont myśli Oświecenia, reprezentowanej przez Kopczyńskiego". Potocki sądził, że byt języka wyznaczany jest zarówno warunkami naturalnymi, jak i tym, co konwencjonalne (przychylał się do tezy o arbitralności znaku językowego). Język uznawał za wyraz ogólnych cech gatunkowych, natomiast styl - za przejaw indywidualnej ekspresji.

BP/105-106/74

M.L.